

Tweede Kamer

25 883 Arbeidsomstandigheden
29 376 Vereenvoudiging Arbeidstijdenwet
nr.104 Verslag van een algemeen overleg
Vastgesteld 13 maart 2007

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 7 februari 2007 overleg gevoerd met minister De Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en staatssecretaris Van Hoof van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over:

- de brief d.d. 13 juni 2006 inzake de Arbobalans 2005 (SZW0600444);
- de brief d.d. 7 juli 2006 over het eindverslag van het AI-inspectieproject Vakantiewerk en bijbaantjes 2005 (30 300 XV, nr. 122);
- de brief d.d. 7 juli 2006 inzake het eindverslag van het AI-inspectieproject Kinderopvang (25 883, nr. 80);
- de brief d.d. 8 augustus 2006 inzake de incidentenrapportage Arbeidsinspectie van 1 oktober 2004 t/m 21 december 2005 (25 883, nr. 81);
- de brief d.d. 17 augustus 2006 inzake de onderzoeksrapporten «Persoonsdosimetrie van extremiteiten» en «Dosimetrie inwendige besmetting» (25 883, nr. 82);
- de brief d.d. 22 augustus 2006 inzake de rapportage 2005/2006 van de beleidsinitiatieven Arboconvenanten, programma's Versterking Arbeidsveiligheid en Versterking Arbeidsomstandighedenbeleid Stoffen (VAST) (25 883, nr. 83);
- de brief d.d. 28 augustus 2006 inzake het eindverslag monitorproject «Agressie en geweld in de detailhandel 2005» (25 883, nr. 84);
- de brief d.d. 25 september 2006 inzake het eindverslag van het inspectieproject Gegaste containers (25 883, nr. 85);
- de brief d.d. 27 september 2006 inzake het onderzoeksrapport optische straling (21 109, nr. 163);
- de brief d.d. 26 september 2006 inzake het eindverslag inspectieproject Legionella 2004–2005 (26 442, nr. 24);
- de brief d.d. 3 oktober 2006 inzake het eindverslag inspectieproject Praktijklokalen Metaaltechniek (25 883, nr. 87);
- de brief d.d. 9 oktober 2006 inzake het signaleringsrapport Beroepsziekten 2006 (25 883, nr. 86);
- de brief d.d. 16 oktober 2006 inzake nachtwerk en borstkanker (25 883, nr. 89);
- de brief d.d. 20 oktober 2006 inzake de inspectieactiviteiten van de Arbeidsinspectie op het terrein van gevaarlijke stoffen (25 883, nr. 88);
- de brief d.d. 31 oktober 2006 inzake het rapport «Op de hoogte» (25 883, nr. 91);
- de brief d.d. 1 november 2006 inzake het eindverslag AI-inspectieproject Thuiszorg (25 883, nr. 90);
- de brief d.d. 10 november 2006 inzake de rapportage «Borging van arboconvenanten» (25 833, nr. 92);
- de brief d.d. 16 november 2006 inzake het rapport «Statistische analyse van de dosis als gevolg van beroepsmatige blootstelling aan ioniserende straling 1995–2004» (25 883, nr. 93);
- de brief d.d. 6 december 2006 inzake het rapport goede praktijken tegen geweld (28 684, nr. 105);
- de brief d.d. 7 december 2006 inzake het eindverslag project «Sociale werkvoorziening» van de Arbeidsinspectie (29 817, nr. 28);
- de brief d.d. 11 december 2006 inzake de vervolgonderzoeken gezondheidseffecten gevaarlijke stoffen (25 883, nr. 95);
- de brief d.d. 13 december 2006 inzake toezeggingen over de rol van de Arbeidsinspectie naar aanleiding van het debat over de Schipholbrand voor wat betreft het onderdeel «derden in de arbowed» (24 587, nr. 207);

- de brief d.d. 14 december 2006 inzake de tussenrapportage van het AI-inspectieproject Kinder- en Jeugdarbeid (Vakantiewerk) (30 800 XV, nr. 59);
- de brief d.d. 15 december 2006 inzake het rapport arbeidsongevallen in het verkeer (29 398, nr. 49);
- de brief d.d. 19 december 2006 inzake het afhandelen brandweerklachten over werktijden (29 376, nr. 9);
- de brief d.d. 19 december 2006 inzake het IWI-rapport «Zorg om Arbo» (25 883, nr. 96);
- de brief d.d. 8 januari 2007 inzake het onderzoeksrapport «Van Den Haag tot werkvloer» (25 883, nr. 98);
- de brief d.d. 11 januari 2007 inzake de toepassing van de opt-out uit de algemene arbeidstijdenrichtlijn t.b.v. een overgangsregeling in het wegvervoer (21 109, nr. 166);
- de brief d.d. 17 januari 2007 inzake het rapport «Leren zonder last. Preventie van risicovolle klachten en psychosociale overbelasting bij leerlingen, deelnemers en studenten in het onderwijs » (25 883, nr. 99);
- de brief d.d. 18 januari 2007 inzake de stand van zaken implementatie nieuwe Arbowet (27 046, nr. 18);
- de brief d.d. 22 januari 2007 houdende nadere informatie over de uitvoering van de motie-Rambocus/Stuurman (30 532, nr. 26).

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

[...]

Aan de orde zijn: de overige brieven

Vragen en opmerkingen uit de commissie

[...]

Naar aanleiding van de brief over de implementatie van de nieuwe Arbowet, van 17 januari 2007, stelt de heer **Koppejan** (CDA) dat hieraan door de staatssecretaris voldoende bekendheid is gegeven. Het tempo van uitvoering van de motie-Koopmans/Stuurman (30 552, stuk nr. 27), over een werkprogramma wetenschappelijke grenswaarden, is echter onbevredigend. Het totstandkomen en naleven van arbocatalogi in de verschillende sectoren en bedrijven is immers een belangrijke pijler van de nieuwe Arbowet. De wetenschappelijke grenswaarde voor gezondheidskundige of veiligheidskundige arbeidsrisico's is belangrijk voor handhaafbare doelvoorschriften in die catalogi. Wanneer zijn de gevraagde wetenschappelijke grenswaarden gereed? Beperkt de staatssecretaris zich daarbij tot de drie in de brief genoemde voorwaarden? Is het advies over de grenswaarden niet aan een wetenschappelijk instituut in plaats van aan de **SER**? Moet die zich niet beperken tot een advies over het werkprogramma voor het instituut en de invoertermijnen van gezondheidskundige grenswaarden?

[...]

Inzake de brief van 18 januari 2007 over de nieuwe Arbowet meldt de heer **Heerts** (PvdA) de implementatie te steunen doch kritisch te volgen. Nu zijn de sociale partners aan zet, met daarbij een stimulerende rol voor de staatssecretaris. Hoe staat het echter met de uitwerking van de motie-Koopmans/Stuurman? In de brief staat te lezen dat een en ander met sociale partners en wetenschappelijk instituten wordt besproken. Wanneer kunnen de eerste doelvoorschriften tegemoet worden gezien? In de brief schrijft de staatssecretaris dat in de eerste helft van 2007 een nieuwe bijeenkomst wordt georganiseerd. Voor wanneer is die bijeenkomst gepland? Samen met de Stichting van de Arbeid is de staatssecretaris bezig faciliterend beleid mogelijk te maken. Wat is de stand van zaken bij de arbocatalogi, mede in het licht van de komende handhaving door de Arbeidsinspectie?

Antwoord van de staatssecretaris

[...]

De **staatssecretaris** benadrukt ook bij het project Agressie en geweld in de detailhandel 2005 de eigen verantwoordelijkheid van de sector. Naar aanleiding van contacten tussen Arbeidsinspectie en detailhandel is de sector begonnen met trainingsprogramma's en ontwikkeling van een op agressie en geweld gerichte catalogus. Van de vele projecten op dit terrein in de detailhandel is voor mei 2007 een evaluatie voorzien. De staatssecretaris zegt toe dit verslag aan de Kamer toe te sturen. Het actieplan tegen geweld speelt bij dit alles overigens een belangrijke rol.

De signalering van beroepsziekte verdient in het licht van arbeid, arbeidsomstandigheden en voorzorg inderdaad de nodige aandacht. De daarbij geconstateerde onderregistratie is dan ook zorgelijk. Met het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten is besproken om tot een meer betrouwbare methodiek te komen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan peilstations. Een standaard melding door bedrijfsartsen blijkt in de praktijk niet haalbaar. De staatssecretaris merkt op dat de nadruk op eigen verantwoordelijkheid niet betekent dat de Arbeidsinspectie bijvoorbeeld de misstanden in de schoonmaaksector geen hoge prioriteit geeft.

De arbeidsomstandigheden in de sociale werkplaatsen kenschetst de staatssecretaris als heel slecht. Er bleek dan ook snel een tweede inspectie nodig. Er is sprake van enige verbetering. Na de vele discussies met de sector over modernisering van de Wet sociale werkvoorziening kunnen dit soort tekortkomingen eenvoudigweg niet. Overigens voeren de gemeenten de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) uit en bepalen die hoe en waar de activiteiten van de werkplaatsen worden ingevuld. Desgevraagd antwoordt de staatssecretaris dat de Arbeidsinspectie gemeenteraden de betreffende rapporten niet toestuurt. In een nieuw wetsvoorstel komt de financiële verantwoordelijkheid voor de sociale werkplaatsen rechtstreeks bij de gemeenten te liggen. De staatssecretaris heeft meer in het algemeen een systeemverantwoordelijkheid voor de sociale werkvoorziening. De slechte situatie bij de SW-bedrijven is met VNG en Cedris besproken. Als gevolg daarvan komt er een arbobrochure en gaat de sector het nodige ondernemen. De laatste inspectierapporten laten overigens zien dat het nog lang niet goed zit, zodat in het jaar 2008 de Arbeidsinspectie zich op de achterblijvers gaat concentreren. Tussentijdse overtredingen worden zeker beboet.

Nederland kent nog geen naming and shaming-beleid, dat dan ook eerst een principiële discussie veronderstelt. Dat element is overigens in het advies van de **SER** over de nieuwe Arbowed¹ niet gehonoreerd. De staatssecretaris zegt toe de gemeenten bij een volgende WWB-verzamelbrief (Wet werk en bijstand) de ongerustheid van de Kamer te verwoorden over de arbosituatie bij de sw-bedrijven. De suggestie van een persoonlijke brief aan de gemeenteraden hierover valt, gezien een eerdere ervaring, niet in goede aarde.

[...]

De staatssecretaris geeft aan dat met de **Stichting van de Arbeid** wordt overlegd over een tijdelijke subsidiëring met het oog op totstandkoming van de arbocatalogi. De **Stichting** is van zins om een begeleidingscommissie in te stellen om de decentrale totstandkoming te bevorderen. De gehandicaptenzorg, de bouwnijverheid en het primair en voortgezet onderwijs zijn al begonnen. De arbocatalogus voor de podiumkunsten is reeds voor marginale toetsing aangeboden.

De motie-Koopmans/Stuurman wordt onjuist geïnterpreteerd als zouden onafhankelijke wetenschappelijke instituten bepalen voor welke gebieden er grenswaarden moeten komen. Inmiddels zijn deskundige instituten bereid gevonden om hun medewerking te verlenen. De Gezondheidsraad zal daarbij als coördinerende wetenschappelijke instantie optreden. Aan de hand van de signalering van de raad zal door het ministerie aan de hand van de drie bekende criteria een weging plaatsvinden. Die wordt vervolgens ter advisering voorgelegd aan de **SER**. Uiteindelijk is het aan het ministerie, te oordelen waarover grenswaarden worden opgenomen. De staatssecretaris komt hiermee maximaal tegemoet aan de intentie van de motie, gezien de toelichting daarop in het parlementaire debat. Het eerste signaleringsrapport van de Gezondheidsraad is eind 2007 voorzien.

¹ SER-advies 2005/09 Evaluatie Arbowed 1998

[...]

Toezeggingen

- De minister zegt toe de Kamer rond mei 2007 een verslag te sturen over de detailhandel.
- De Kamer ontvangt eind maart een notitie over de consequenties van de medeverantwoordelijkheid.
- De Kamer wordt op de hoogte gehouden van het proces van inventarisatie door de Gezondheidsraad, de weging van de minister en het advies door de **SER**.
- In een komende verzamelbrief die periodiek aan gemeenten over de Wet W&B gestuurd wordt, zal bij gemeenten aandacht gevraagd worden voor de arbeidsomstandigheden in SW-bedrijven (uitkomsten AI-onderzoek)

Deze rubriek registreert uitspraken over SER en Stichting van de Arbeid, aangetroffen in Handelingen en Kamerstukken. **Dit zijn geen samenvattingen.**